

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. L.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. T., advokátkou v S., proti žalovanej **M. O.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. J. B., advokátom v B., **o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 4 C 143/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. októbra 2011 sp. zn. 11 Co 190/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia v sume 582 € na účet JUDr. J. B. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Senica rozsudkom zo 7. septembra 2010 č.k. 4 C 143/2009-140 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k nehnuteľnostiam – parcela č. X.-zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X.-zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², parcela č. X.-zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m², a dom č. s. X. postavený na parcele č. X. a X. nachádzajúce sa v obci K. zapísané na LV č. X., k. ú. a obec K., okres S. tak, že nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu v celosti. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 30 017,70 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd uložil žalobcovi povinnosť doplatiť súdny poplatok za návrh v sume 166 € na účet Okresného súdu Senica. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná súhlasila so zrušením podielového spoluvlastníctva a po vykonaní znaleckého dokazovania (znalecký posudok č. X. z 15. apríla 2010) žiadala vyplatenie sumy 30 017,70 €. Súd vec posúdil podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že návrh bol podaný dôvodne, pretože účastníci sa nedohodli na zrušení

a vyporiadani podielového spoluvlastníctva. Žalovaná ešte aj v priebehu tohto konania mala záujem na rozdelení nehnuteľností tak, aby tieto mohla užívať i ona, avšak po vykonaní znaleckého dokazovania svoje stanovisko zmenila. Súhlasila, aby nehnuteľnosti pripadli žalobcovi a žiadala, aby jej bol vyplatený podiel v súlade so znaleckým dokazovaním. Súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá na ich náhradu právo. Súd mal za to, že v danej veci ide o dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca mal v konaní úspech, avšak bola to žalovaná, ktorá mala záujem dohodnúť sa so žalobcom mimosúdne na zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva. Medzi účastníkmi existovala vzájomná dohoda o prevedení nehnuteľností z roku 2008. Bola uzavretá i sprostredkovateľská zmluva s realitnou kanceláriou. O nehnuteľnosti bol prejavovaný vážny záujem, avšak žalobca nedodržel podmienky zmluvy, nast'ahoval sa do nehnuteľnosti a tým zmaril jej predaj tretej osobe.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu uznesením z 28. októbra 2011 sp. zn. 11 Co 190/2010 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov prvostupňového konania zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady trov prvostupňového konania sumu 2 202,08 € do rúk právnej zástupkyne žalobcu JUDr. M. T. do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Účastníci konania (spoluvlastníci nehnuteľnosti) sú súrodenci, vzťahy medzi nimi nie sú dobré a neboli schopní sa dohodnúť na zrušení a vyporiadani ich podielového spoluvlastníctva, takže návrh bol podaný dôvodne. Na základe návrhu žalobcu bolo spoluvlastníctvo súdom zrušené a vyporiadané. Je preto potrebné v zmysle ustanovenia § 142 O.s.p. zisťovať úspešnosť žalobcu v konaní. V časti zrušenia spoluvlastníctva a spôsobu vyporiadania bol žalobca plne úspešný a v časti výplaty bol neúspešný v sume 2 767 €. Žalovaná v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania žiadala reálnu deľbu nehnuteľnosti alebo prikázanie nehnuteľnosti žalobcovi s tým, že titulom vyporiadania jej vyplatí sumu 36 513 €. Rozsudkom, s ktorým súhlasila, bola určená cena jej podielu sumou 30 017,70 €, čo je o 6 496 € menej, ako žiadala. Uvedené skutočnosti svedčia o úspechu

žalobcu v konaní, takže sú naplnené predpoklady na priznanie náhrady trov konania žalobcovi. Odvolací súd však mal za to, že je správne aplikovať v danej veci § 150 ods. 1 O.s.p., keď sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré správne uviedol aj súd prvého stupňa. Jedná sa o dôvody spočívajúce v predmete veci, ktorým je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, a tiež o dôvody na strane účastníkov, ktorých podiely sú rovnaké a ktorí sú súrodenci, ich zlé vzájomné vzťahy, a tiež správanie žalovanej pred podaním návrhu (snažila sa tiež o dohodu). Tieto skutočnosti považoval odvolací súd za opodstatňujúce na nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi vo výške 60 % (v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. tarifná hodnota veci : 30 017,17 €, odmena za 1 úkon právnej služby 469,74 €, 6 úkonov : prevzatie a príprava, písomné podanie protistrane 18. mája 2009, návrh 3. augusta 2009, účasť na pojednávaníach 6. októbra 2010 a 7. septembra 2010, vyjadrenie 8. júna 2010, 4x režijný paušál po 6,95 € a 2x režijný paušál po 7,21 €, 19 % DPH v sume 543,53 €, z uplatnenej sumy 40 %, teda spolu 2 202,08 €). Vzhľadom k uvedenému odvolací súd v napadnutej časti výroku o náhrade trov prvostupňového konania rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keď v odvolacom konaní mali účastníci úspech pomerný.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť tak, že žalovanej bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhrada trov prvostupňového konania v sume 5 505,19 € a náhrada trov odvolacieho konania v sume 288,08 € k rukám advokátky žalobcu. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania 1 145,69 €. Prípustnosť dovolania vyvodil z § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd vymenoval v odôvodnení svojho rozhodnutia aj ďalšie dôvody spočívajúce na strane účastníkov konania, ktoré ho viedli k aplikácii § 150 O.s.p. a to rovnosť podielov účastníkov, existencia súrodeneckého vzťahu medzi účastníkmi, zlé vzájomné vzťahy medzi účastníkmi a správanie žalovanej pred podaním návrhu. Rovnosť podielov účastníkov a existencia súrodeneckého vzťahu ako aj zlé vzájomné vzťahy medzi účastníkmi konania nemôžu byť dôvodmi pre rozhodnutie súdu v zmysle § 150 O.s.p. Súdny neskúmal príčinu týchto zlých vzťahov a skúmanie príčiny nebolo ani ich povinnosťou. Uviedol, že žalovaná sa dlhodobo nepodielala na povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva nehnuteľností a jej správanie pred a po podaní návrhu nebolo také, ako ho

popísal odvolací súd. Takisto snaha žalovanej o dohodu nebola vážna. Žalovaná mala veľa možností na to, aby sa vyhla súdnemu sporu, tieto nevyužila. Zhodnotenie odvolacieho súdu, že žalobca nemal úspech vo výške 60 % nie je ničím zdôvodnené. Okresný ako aj krajský súd vo svojich rozhodnutiach pochybili.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť a priznať jej voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 1 145,69 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Pretože je v prejednávanej veci dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z tých uznesení, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení

§ 239 ods. 3 O.s.p. ako uznesenie, na ktoré sa nevzťahuje § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (uznesenie o trovách konania), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých inak dovolanie nie je prípustné. Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. namietané neboli a tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ vo svojom dovolaní namietal, že uznesenie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o náhrade trov prvostupňového konania zmenil. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ ide o namietané nesprávne právne posúdenie veci, je potrebné uviesť, že ak by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, toto môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), a dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania. Rovnako ako dôvod, že rozhodnutie súdu/súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ani dôvod, že konanie by bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Aj tento dovolací dôvod možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo).

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná náhradu trov dovolacieho konania uplatnila a ich výšku vyčíslila. Žalovanej preto dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania za dva úkony právnej služby advokáta, ktoré úkony vznikli prevzatím a prípravou veci a vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 26. marca 2012. Odmena advokáta je spolu vo výške 582 € podľa

§ 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vychádzajúc z hodnoty 30 017,70 €; 469,74 €/2, t.j. 234,87 € za jeden úkon právnej služby x 2, t.j. 469,74 €, 2 x režijný paušál po 7,63 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, 20 % DPH 97 € podľa § 18 ods. 3 vyhlášky).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová